

nogle faa Bemærkninger om, hvordan jeg ser paa hele dette Spørgsmaal. Forholdet er det, at man ikke i alle disse Laanelove har nogen Bestemmelse om, hvorledes Laantageren skal anvende de Beløb, han laaner. Naar Staten laaner ud til en Mand, som i enhver Henseende er kvalificeret til at faa Laanet, og Staten faar første Prioritet i det, der anskaffes for Laanet, er man gaaet ud fra — og jeg synes, det er en fornuftig Betragtning —, at vedkommende Mand selv har Dispositionsfrihed over de Midler, han har modtaget fra Staten. Nu hævder det ærede 10de Medlem for 6te Kreds, at de danske Værfter er fuldstændig konkurrencedygtige. Hvis det er Tilfældet, er jeg ganske enig med det ærede Medlem i, at man bør gøre, hvad man kan, for at det Arbejde, der skal udføres, særlig hvor Staten har udlaant Midlerne, bliver udført paa danske Værfter. Vi er jo alle interesserede i, at Arbejdet paa Værfterne som alt andet Arbejde herhjemme kan optages igen, og det vilde være ret forunderligt, om man vilde stille sig paa et andet Standpunkt. Men desværre, saaledes er Forholdet jo ingenlunde. I det andet høje Ting ligger et Forslag, som sikkert i en nær Fremtid vil komme til Behandling i dette høje Ting, og jeg kunde tænke mig, at det, der her tales om, ogsaa kunde faa Betydning ved det andet Lovforslags Gennemførelse. Jeg er bekendt med, at udenlandske Skibsværfter tilbyder Fartøjer 30—40 pCt. under den Pris, der kan bygges for paa danske Værfter, og jeg er tillige bekendt med, at udenlandske Motorfabrikker kan tilbyde Motorer langt billigere, end de danske Fabrikker kan. Jeg vil her gøre opmærksom paa, at hvis man knyttede en Bestemmelse til Lovforslaget om, at Laanet trods alt skal anvendes til Indkøb paa danske Værfter, vilde man derved efter min Opfattelse paatage sig et ret stort Ansvar. Hvis en Mand, der var tvunget til at anskaffe en dansk Motor — jeg antager ikke, Rigsdagen vilde forpligte ham til at købe en bestemt Type —, var saa uheldig at faa en Motor, der var mindre god, hvilket ikke sker ret ofte, men kan ske, og han saa blev ude af Stand til at klare sine Forpligtelser, vilde man staa lidt svagt overfor ham, naar han sagde: Havde jeg faaet Lov til at handle, som jeg vilde, havde jeg været i Stand til at klare mine Forpligtelser. Man paatager sig dér et Ansvar, som kan blive effektivt. Jeg haaber ikke,

det bliver det, og det vil ogsaa kun blive det i ganske enkelte Tilfælde, men det kan ske, og det synes jeg ikke, man skal udsætte sig for.

I det hele taget synes jeg, at naar man vedtager Love, hvorved Staten sikrer sig paa enhver fornuftig og forstandig Maade — man udlaaner ikke mere, end at man er overbevist om, at der er Sikkerhed i det, der anskaffes for Pengene —, skulde man lade Laantageren i alt Fald have saa stor Handlefrihed som muligt. Der er en vis Fare ved at gribe ind her, og Forholdet er desværre saadan i Øjeblikket, at et fuldt moderne udrustet Fiskerfartøj af den større Type, som jeg vil anslaa til en Værdi af 60 000—70 000 Kr., kan, jeg havde nær sagt desværre, købes for maaske 30 000—40 000 Kr. i Udlandet; derfor er det betænkeligt, synes jeg, at lovfæste en Bestemmelse, der binder Laantagerens Handlefrihed. Nu ved jeg meget vel, at i den gældende Laanelov findes en saadan Bestemmelse ikke. Men man har gennemført den administrative Ordning, at Laanebeløbene fortrinsvis skal udlaanes til Anskaffelse af Fartøjer og Motorer, som er bygget her i Landet, og saa længe det er saaledes, at Laanesummerne ikke nær kan dække Laanebegæret, vil det jo i Virkeligheden sige, at det er en Bestemmelse, der lige saa vel kunde være lovfæstet, for naar de, der anskaffer dansk Arbejde, bliver foretrukket, betyder det, at de, der ikke gør det, ikke kan faa Laan. Nu maa det ikke forstaas saaledes, at jeg ønsker eller vil gøre mig til Talsmand for, at man anskaffer udenlandsk Arbejde. Vore danske Skibsbyggerier og Motorfabrikker er efter min Overbevisning absolut paa Højde med Udlandets og maaske endda foran, men desværre er der jo en overmaade stor Forskel paa Anskaffelsesprisen, og det er dog et Moment, som ingen kan komme udenom. Jeg ved ikke, hvorledes Landbrugsministeren vil stille sig til den Forespørgsel, som fremsattes af det ærede 10de Medlem for 6te Kreds (Josiassen) — det faar jeg naturligvis snart at høre —, men jeg vilde være ked af, om man ved Udlaan til disse Fartøjer vilde binde Laantageren paa en saadan Maade, at han kom til at give langt mere for sit Fartøj, end han kunde faa det til, hvis han havde Handlefrihed. Det vilde være at gøre Loven ikke ubetydelig, men af mindre Betydning for Fiskerne, end den ellers vil være.